

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Udrag fra Holberg og hans Scene

Citation: Brandes, Edvard: "Holberg og hans Scene", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 126. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324074732928/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

stemt, hvorledes denne fedtede Slyngel af en Tjener skal se ud: han kender ikke Gotfred helt igennem fra hans Skolegang til hans nuværende Pedelstilling. Hvis Hr. Nielsen vil klage over de faa Anvisninger, Holberg gav, saa kan der kun svares, at Æren stiger med Vanskeligheden. Det gælder at hitte paa noget, der lyser, noget, der erindres — en levende Figur, et ejendommeligt Menneske. Hr. Nielsen vovede ikke synderligt og vandt derfor intet, men det falder trimeligt, fordi han besidder et vakkert omend vagt Talent og megen kunstnerisk Dannelse.

Jeronimus og hans Kone bør repræsentere Spidsborgerne, der hader Philemon og elsker Rosifengius. Af Fremstillerne forlanger vi levende Mennesker, hvis Karakterer springer i Øjnene. Rollerne er galt besatte: Hr. Kolling giver Jeronimus, hvem Pernille kalder en Mand *saa haard som Flintesten*, som et skikkeligt Mæhæ, og Fru Phister mangler nu ganske Person til Magdelone, der bør være langt yngre end Jeronimus — hun er Børnenes Stedmoder og gør efter Pernilles Udsagn sin Mand til Hantrej. Det Hjem, de to fremstiller, besidder ikke den rette Karakter. Vi skulde se Jeronimus som en gammel rig Købmand, Grosserer vilde vi nu sige, haard og stræng, en Hustyran, der narres af sin noget yngre femogfyrretyveaarige elegante Hustru, som endnu prætenderer Skønhed. Dette Ægtepar er tilmed klædt i ukor-

rette Dragter, der ikke stemmer med Karaktererne. Hvorfor tog Hr. Krohn sig ikke en Smule af Stykkets Kostymer?

Til dette Hjem hører Philemons Kæreste, Leonora, som spilles af Frøken Hartmann, ganske net, men i den almindelige Paaskelamstil. Det er saa forkert som muligt. Leonora er »en stolt og fornemme Jomfru«, beredt til Trods mod sine Forældre snarere end til Opgivelse af sin Elskede. Hun skal ved sit strænge Væsen passe ind i Husets Ramme og bør ikke opfattes som klynkende Ingénue. Forresten viste Frk. Hartmann her mere Ævne end før.

Endelig tjener Pernille i dette Hus. Fru Sinding har ikke skolet sin Stemme i rette Tid. Derfra visse slemme slæbende Toner. Pernilles Raphed tillader ikke, at Pigen hovmestrerer sit fornemme Herskab, hun skal blot skyde sine Repliker ind eksplosionsvis. Væver som en Mus, fin og hurtig smutter Holbergs Pernille frem, og Fru Sinding bør glemme den forlorne jyske Tro-skyldighed fra *Tordenvej*. Hvis der gaves Instruktion ved det kgl. Teater, vilde man benytte de udmærkede Elementer til en Pernille, som Fru Sindings Teaterpersonlighed rummer.

I Retsscenen, hvor Statisterne støjede altfor stærkt, optraadte Teatrets gode Kræfter i de Smaaroller, hvormed Holberg her indfører sine berømte Komediefigurer paany. Det gælder at give et